

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ХАСКОВО

ВСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ХАСКОВО, БЪЛГАРИЯ, ЕССДС

ВСС 6172 | 28 -10- 2019

№ А-218/2019г.
25.10.2019г.

ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
КЪМ ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

Приложено, изпращаме Ви отговори на Иван Стоянов Стоянов – кандидат за заемане на длъжността „административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура гр. Хасково, на въпроси от Български институт за правни инициативи, във връзка с процедура за избор на „административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура гр. Хасково, по което събеседването е насрочено за 30.10.2019г.

Приложение: по текста;

И.Ф.АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ-
ОКРЪЖЕН ПРОКУРОР:

/ИВАН СТОЯНОВ/

ОТГОВОРИ

На въпроси, зададени от Български институт за правни инициативи, на основание чл. 50, ал. 1 от Наредба № 1 за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, във връзка с чл. 194а, ал. 6 от Закона за съдебната власт

От Иван Стоянов Стоянов – кандидат за заемане на длъжността „административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура гр. Хасково

1. На стр. 5 от Вашата концепция коментирате средствата по утвърдения бюджет на ОП Хасково през последните пет години. При така утвърдените средства за 2019 г. (*през настоящата година средства по утвърдения бюджет са 2 767 855 лв.*) има ли бюджетни пера, по които отчитате недофинансиране?

Отговор: С чл. 2 от Закона за държавния бюджет на Р. България за 2019г. е утвърден бюджета на съдебната власт по видове показатели, в т.ч. и максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, вкл. и новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2019г. Съгласно чл. 3, ал.1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), ръководителите на организацията от публичния сектор отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Ръководителите на всяко ниво в съдебната система, в съответствие с чл. 3, ал.2 от ЗФУКПС, отговарят и се отчитат пред горестоящия ръководител за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол в структурите и звената, които ръководят.

С решение на Пленума на ВСС по Протокол № 2/24.01.2019г., т.4 е утвърден бюджета на съдебната власт и органите на съдебната власт за 2019г. Окръжна прокуратура-Хасково е третостепенен разпоредител с бюджетни средства, като винаги се придържа към поемане на разходи само в рамките на утвърдените по бюджета, спазвайки строга финансова дисциплина.

По настоящем за 2019г. средствата по бюджета на ОП-Хасково са достатъчни и няма бюджетни пера, по които да се отчита недофинансиране.

2. С оглед дългогодишния Ви професионален опит, какви са основните трудности, които констатирате при разследването на корупционни престъпления и при разследването на трафика на хора?

ОТГОВОР: Със Заповед №ЛС-726/18.03.2014г. на главния прокурор, през 2014г. за пръв път бе въведен „Единен каталог на корупционните престъпления“ (изм. и доп. със заповеди №№ РД-04-279/02.10.2017г. и РД-04-425/28.12.2017г.). Обстоятелствата обуславящи трудността при разследването на делата за корупционни престъпления е фактическата и правна сложност, обективно определящи продължителното разследване. Значителната продължителност на досъдебната фаза се дължи и на проблеми, свързани с доказване на престъплението, предвид характера и целта на извършването им (т. нар. „специалната цел“ по чл. 282 от НК; установяване на облагата; липсата на заинтересована страна, която да съдейства на правосъдието; фактът, че и даващият, и вземащият подкупа извършват престъпление).

Съществуват престъпни състави (чл. 224, чл. 225б, чл. 225в, чл. 305а, чл. 307, чл. 253б, чл. 278б, ал.2, чл. 282 ал.1, чл.282а, чл. 283, чл. 283а т. 2, чл. 260а, чл. 260б, чл. 260в от НК), които не са „тежки престъпления“ по см. на чл. 93, т. 7 от НК. Това допълнително възпрепятства използването на пълния инструментариум, вкл. събиране на доказателства с използване на СРС, както и трафични данни по реда на чл. 159а от НПК.

По-трудно се доказват самите корупционни действия от страна на длъжностни лица, постигащи лични цели чрез назначаване на колективни комисии или други органи, с цел приемане на изгодни за заинтересования колективни решения.

Събирането на многооброен доказателствен материал, съдържащ ирелевантни или недопринасящи за доказване на обвинителната теза данни. Разпити на голям брой свидетели, чито показания не допринасят съществено за разкриване на обективната истина.

Други специфични трудности характерни за разследването на корупционни престъпления:

- Свидетелите, които са в служебна или друга зависимост от разследваните, не желаят да дават изчерпателни показания, а в някои случаи е възможно извънпроцесуално въздействие спрямо тях. Спецификата на тези престъпления, предполага и липсата на съдействие от страна на свидетели по делото.

- Изискваните документи, касаещи разследваните деяния, се съхраняват в учреждения, ръководени от заинтересовани от изхода на делото лица. Поради това често значително се забавя предоставянето им на разследващия орган.

- Съществуват трудности и във връзка с ангажирането на квалифицирани експерти (компютърни специалисти и специфични оценители).

Особено трудно се изясняват елементите от субективната страна на съставите на корупционни престъпления.

Проблем в реализацията на наказателната отговорност спрямо длъжностните лица е ограничаването на персоналната от колективната отговорност при незаконообразни, неправилни или нецелесъобразни действия или бездействия по служба.

Статистиката от последните години в региона на ОП-Хасково сочи за много малък относителен дял на престъплението за трафик на хора по см. на чл. 159а – чл. 159г от НК. За преодоляването на трудностите при разследването, през 2015г. от Национална следствена служба е изготвена Методика за разследване на престъплението „Трафик на хора“.

Основни трудности при разследване на престъпления за трафик на хора са свързани с усложнената фактическа обстановка. Многообразието на изпълнителните деяния, отдалечеността между региона на набиране и региона на експлоатация на жертвата (при международния трафик) трудно се осъществява от едно лице, а веднъж изградени, каналите за транспортиране и контрол на жертвите при тяхната експлоатация се използват нееднократно. Един от успешните модели за работа в тази насока е сътрудничество при разследването на престъплението е създаването на Съвместни екипи за разследване, които са ефективни, особено при разследване на трансграничната престъпност. Тук може да се използва сътрудничеството с „Евроджъст“ и „Европол“.

Глобалното развитие достъпа до Интернет оказва и създава допълнителни предизвикателства за противодействието на трафика на хора. Все по-значимото е използване на Интернет при таргетирането и въвличането на жертвите в престъплението.

Случаите на трафик на хора, без паралелно с него да са извършени и други престъпления, са сравнително редки, което допълнително затруднява разследването на този вид престъпления. Паралелните престъпления не са специфични за всяка една от fazите на трафика и по правило обикновено са свързани с принуда и насилие, но също така и престъпления по чл. 301 и сл. от НК (напр. длъжностно лице от граничната охрана), по чл. 319 от НК (действия на трафикант за укриване или унищожаване на документи за самоличност на жертвата).

Специфично е, че жертвите в много случаи не се самоопределят като такива. Конфликтите между жервата и трафикант възникват най-вече с оглед нарушеното споразумение между тях относно неизплатени суми или неизпълнени други обещания.

Не са редки случаите, при които самите жертвии на трафика не дават изчерпателни показания и са податливи на извънпроцесуално въздействие. Почти със сигурност рисът за жертвите, вече дали показания срещу трафикантите, се увеличава.

При определени обстоятелства се налага да се вземат мерки за защита на свидетел по реда на чл. 123 от НПК, вкл. запазване в тайна на самоличността на свидетеля. В същото време обвинението и присъдата не могат да се основават само на показанията на анонимен свидетел.

При международен трафик на хора, обикновено е наложително изготвянето на молби за правна помощ до компетентните власти на съответната държава, с цел извършване на конкретни действия по разследването. За държавите от ЕС това може да се реализира с Европейска заповед за разследване по ЗЕЗР (Обн., ДВ, бр. 16 от 20.02.2018г.), като в досъдебното производство се издава от съответния прокурор.

3. Ако имахте възможност да предприемете осъвременяване на НК, с декриминализиране на кой/кои престъпни състави бихте започнали?

Отговор: В работата си като редови прокурор, и като административен ръководител съм се стремял да познавам задълженията и правомощията, произтичащи от конкретното ми длъжностно качество. Стремял съм се законообразно, обосновано и пълноценно да изпълнявам своите служебни задължения. Споделям мнението, че всеки магистрат трябва да осъществява работата на нивото на своята компетентност. В тази връзка и с оглед длъжността за която съм кандидат, намирам, че осъвременяването на действащия НК – не е в моите компетентности.

Съгласно Конституцията на Р. България единствено Народното събрание разполага с компетентност да декриминализа престъпни състави.

Това мое становище изцяло е в унисон с основния принцип от разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от НПК, съгласно която – съдът, прокурорът и разследващите органи вземат решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководят от закона.

Бих могъл да изразя личното си отношение към отделни престъпни състави от НК, ако ми се даде възможност за участие в работна група за осъвременяване на НК или създаване на нов.

4. Нужно ли е продължаващото (текущо) обучение на магистрати да стане задължително? Ако „да“, какви за Вас са приоритетните теми относно прокурорите? По какви теми са нужни съвместни обучения между прокурори и следователи при ОП Хасково, и разследващи полицаи от ОД МВР?

Отговор: Текущото обучение на магистратите е право, гарантирано от закона и се осъществява при спазване на Закона за съдебната власт и в съответствие с принципите на съдебно обучение, приети от Европейската мрежа за съдебно обучение.

Съгласно разпоредбата на чл. 261 от ЗСВ, съответната колегия на Висшия съдебен съвет може да реши определени квалификационни курсове да са задължителни за съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители в случаите на: повишаване в длъжност; назначаване за административен ръководител; специализация;

Закона за съдебната власт, възлага на Националния институт на правосъдието (НИП) да осъществява: задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдия, младши прокурор, и младши следовател; задължително въвеждащо обучение на съдиите, прокурорите и следователите при първоначално назначаване в органите на съдебната власт; поддържането и повишаването на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите, членовете на ВСС, гл. инспектор и инспекторите от ИВСС, на държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията, съдебните помощници, прокурорските помощници, съдебните служители, съдебните заседатели, на инспекторите от Инспектората към МП и на др. служители от МП; НИП

реализира поддържането и повишаването на квалификацията чрез обучителни дейности и на др. лица, когато това му е възложено със закон или акт на Министерския съвет.

Същевременно естеството на прокурорската работа предполага непрестанно поддържане и повишаване на квалификацията на прокурорите. Преките ми впечатления са, че прокурорите показват необходимата инициативност, във връзка с тяхното участие в организираните обучителни мероприятия.

Необходимите съвместни обучения между прокурори и следователи при ОП Хасково, и разследващи полицаи от ОД МВР, могат да обхванат следните теми: престъпления, извършвани чрез използването на информационни и компютърни технологии; киберпрестъпления; измами с банкови карти;

5. Смятате ли, че прокуратурата може да си сътрудничи с неправителствени организации и ако „да“, в рамките на какви инициативи и по какви теми може да се осъществява такова сътрудничество?

Отговор: Дейностите относно подобряване професионалното обучение и повишаване квалификацията на магистратите и съдебните служители, законово са възложени на Националния институт на правосъдието.

Със Заповед № ЛС-4497/13.10.2014г. на главния прокурор са утвърдени „Правила за обучение и повишаване на квалификацията в системата на ПРБ“ (изм. и доп. със Заповед №РД-02-18/29.07.2017г.).

Ежегодно на шестмесечие, главния прокурор утвърждава и „Обучителен календар по програмата за вътрешноведомствено обучение в ПРБ“.

Координацията на съответните обучителни мероприятия по вътрешноведомствената програма за квалификация, включително планирането и реализирането на програмите за обучение, се осъществява от Отдел „Аналитичен“ при Върховна касационна прокуратура, съгласно утвърдените „Правила за обучение и повишаване на квалификацията в системата на ПРБ“.

Несъмнено ПРБ може да си сътрудничи с неправителствени организации, но в съответствие със закона и функционалната компетентност на прокуратурата.

Всичко това може да се осъществи след взаимодействие с Отдел „Аналитичен“ при Върховна касационна прокуратура, както и координиране с Националния институт на правосъдието и Висшия съдебен съвет.

Сътрудничеството евентуално може да бъде свързано с разглеждане на конкретни въпроси и моменти от ежедневната работа на прокуратурата към които обществото проявява интерес, с цел подобряване ефективността на превенцията в дейността спрямо противообществените прояви и престъпленията.

6. Необходимо ли е да има обща политика за ограничаване на стресовите фактори в работата на магистратите и на съдебните служители, а по-специално за административните ръководители?

Отговор: Стресът и проблемите за неговото управление както в индивидуален план, така и в организационен, през последните години е обект на изключителен научен и приложен интерес. Стресовите фактори могат да се проявят както при отделните индивиди от колектива, така и в микроклиматата на организационна единица. Доколкото работата на магистратите и на съдебните служители е специфична, необходимо е да се предприемат действия за предотвратяване и ограничаване на стресовите фактори. Считам за уместно реализирането на обща политика за ограничаването им. Работата на магистратите, съдебните служители, включително и на административните ръководители е изключително отговорна и обхваща немалък обем от дейности. От съществено значение за ограничаване на стресовите предпоставки са функциите на административните ръководители, които следва да наложат предвидимост в действията и нормална работна атмосфера. Необходимо е да се поставят ясни и конкретни приоритети, както и правилно разпределение на работата за достигане на поставените служебни задачи.

В тази връзка следва да се отбележи, че Националния институт на правосъдието проведе обучение на тема: „Превенция на професионалния стрес и изчерпване. Риск от небалансирано поведение на работното място, свързано с емоционален срив. Запознаване с техники и умения за овладяване и управление на стреса на работното място. Етични стандарти в отношенията между магистрати, съдебни служители и страни по делата в конспекта на Burn-out синдрома.“.

25.10.2019 г.

С УВАЖЕНИЕ:

(Иван Стоянов)